

Informatica museologica, 40, 3-4(2009); 41, 1-4(2010)

Informatica museologica izdanje je Muzejskog dokumentacijskog centra i svojim člancima o hrvatskim i svjetskim trendovima izvrstan je doprinos muzeologiji. Svaki broj započinje cjelinom Tema broja/*Topic of this volume*, pa je to u godištu 40 *U potrazi za boljim sutra*, kroz članke *Iseljavanje u Ameriku od 1880. do 1914.* Ervina Dubrovića, zatim *Valiže & deštini: Istra izvan Istre* Tamare Nikolić i *Njemački iseljenički centar* Karin Hess. Svaki od članaka izvrsno uvodi čitatelja u problematiku teme i nadopunjuje različite poglede na njenu obradu, uz veliki broj fotografija i zemljovida kojima je ispunjen cijeli časopis. Tema broja prikazana je i prepoznatljivom fotografijom na naslovnici čime se povećava zanimanje za čitanje časopisa.

U godištu 41 tema broja je *Iskustva katalonske muzejske scene*, 1. dio, obrađena u istoimenom članku Darka Babića i Lade Dražin-Trbuljak. Potom Frances Xavier Hernández Cardona donosi izvrstan članak *Muzeologija i muzeografija u Kataloniji u 20. stoljeću*, u kojem daje povijesni pregled, objašnjava odnos politike i vlasti prema muzeologiji, intervencijama, gradskim projektima koji su prouzročili pustošenja u kulturi, ali i omogućili razvoj. Slijede također vrlo zanimljivi članci. Clara Masriera Esquerra u članku *Zemlja arheoloških ostataka... Arheološki muzeji na otvorenom u Kataloniji*, uspoređuje iskustva od nordijske do mediteranske Europe. Članak *Povijesni muzej Katalonije: edukativni muzej* napisala je Maria Feliu Torruella s naglaskom na obrazovne usluge muzeja, usavršavanje nastavnika, ali i na tehnike privlačenja pozornosti sudionika i njihova uključivanja u otkrivanje povijesti. Zanimljiv je i rad pod nazivom *Suradnja - strateški instrument Pomorskog muzeja Barcelone*, čija se fotografija nalazi na naslovnici. Primjer dobre prakse nalazi se u članku *Kulturna baština i upravljanje: kuća Batlló - Anton Gaudi - Barcelona*, koji naglašava da „dobro upravljati baštinom velike kulturne vrijednosti kao što je kuća Batlló, znači osigurati ravnotežu između očuvanja spomenika, kvalitete usluge i potrebnih financija“. Još jedan primjer dobre prakse je članak *Cosmocaixa: prvi muzej nove generacije muzeja znanosti*, o prvom interaktivnom muzeju u Španjolskoj. Slijedi članak *Katalonija koja se prodaje turistu*, koji tumači turističku ponudu, ali i marketinške trikove kojima je pribjegli Španjolska zbog prepoznatljivosti na tržištu te utjecaj Olimpijskih igara i nove ponude Barcelone i Katalonije.

Druga cjelina svakog broja je *Riječ je o.../Main feature...* U godištu 40 donose se prilozima na temu *Pogled na neke „male“ muzeje*, s člancima: *Male zbirke velikog muzeja* Tamare Mataije, o Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja Rijeka; *Iz arhiva: tragom istraživanja arhivske dokumentacije muzejskih ustanova* Crikvenice, Bribira, Novog Vinodolskog, Krmpota, Dobrinja, Baške, Cresa, Lošinja i Senja, Ive Valičije i Radojke Dragojević Čosović; *Galerija moderne i suvremene umjetnosti Centra za kulturu „Vela Luka“*. Godište 41 donosi prilog *U fokusu: Galerija umjetnina u Splitu*, kroz radove Jadranke Vinterhalter, o dvije faze obnove Galerije i Bože Majstorovića, *Prijedlog programa natječaja za arhitektonsko rješenje II. faze Galerije umjetnina i rekonstrukciju bastiona Cornaro u Splitu*.

Treća cjelina je *Iz muzejske teorije i prakse*. U godištu 40 donosi članke: *Dušan Damonja: portret Sanje - nova akvizicija zagrebačke Moderne galerije*; *Nove glazbene zbirke Muzeja grada Zagreba: Zbirka Rudolfa Klepača/ Donacija Marine Würth Kle-*

pač; Fond Vid Morpurgo u Muzeju grada Splita; Još jedanput o povijesnim počecima Tifološkog muzeja, Vjekoslava Mršića (u godištu 41 donosi se reagiranje na taj rad Željke Bosnar Salihagić) te Znanstveni radovi Balda Kosića kao podloga pedagoškom radu Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik.

U godištu 41 nalaze se članci *Suzhou muzej ili - pohvala ruci; U potrazi za drugačijim modelom: Muzej suvremene umjetnosti Barcelone - MACBA; Povijesni muzej Barcelone kao laboratorij građanske svijesti; Idemo na kavu! Interpretacija predmeta iz naše svakodnevice; Virtualne izložbe: Meštrović u Kaštelima i neidentificirani muzejski objekti (NMO) u kiberprostoru; Projekt „Zagrebački kvartovi“ Muzeja grada Zagreba; Najnovija akvizicija Hrvatskog muzeja naivne umjetnosti/Matija Skurjeni „Stari Paris“; U povodu obilježavanja nosača zvuka „Glazbena kutija: izbor iz repertoara mehaničkih glazbenih automata Ivana Gerersdorfera“; Kustosi i (ili) umjetnici; Zaživjeti i preživjeti; Muzeji, cjeloživotno učenje i obrazovanje osoba treće životne dobi; Dokumentacija Muzeja grada Zagreba u utemeljiteljskoj fazi od 1907. do 1926. godine; Hrvatski športski muzej. Analiza stanja i prijedlozi mjera za poboljšanje rada; Prilozi za bibliografiju Sokolske građe Hrvatskog športskog muzeja.*

Iduća cjelina je *Iz dokumentacijskih fondova MDC-a*, u kojoj su u svakom broju objavljena po tri rada. U godištu 40, u personalnom arhivu zaslužnih muzealaca o Zdenki Frajtag i Zdenku Jajčeviću, stručni radovi za zvanja u muzejskoj struci za 2009. i 2010. godinu te *Iz rukopisne ostavštine dr. Antuna Bauera - muzejski arhiv: građa za muzeologiju*. U godištu 41, *Sudbina jednog rukopisa ili Kako se Rengjeov rukopis o stećcima našao u Bibliografiji i građi za umjetnost i srodne struke dr. Antuna Bauera.*

U dijelu *Pogledi, događaji, iskustva*, nalazi se ukupno trinaest članaka u oba broja, zatim po jedan u cjelini *Zaštita*, a u godištu 40 nalazi se prikaz *Priručnika preventivne zaštite umjetnina na papiru*.

Članci objavljeni u oba broja vrlo su zanimljivi ne samo muzealcima nego svima zainteresiranima za umjetnost, kulturu, povijest, ali i onima koji bi željeli saznati za primjere dobre prakse europskih i svjetskih muzeja i primijeniti ih prilikom ulaganja u razvoj hrvatske muzeologije i kulturne ponude.

Goran Komerički

Tkalčić. Godišnjak Društva za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije, **13(2009), 14(2010), 15(2011)**

Godišnjak „Tkalčić“ u svojoj 13. godini izlaženja, u broju **13 iz 2009. godine**, otvoren je radom Miroslava Akmadže *Fond pape Ivana XXIII. i gradnja crkava u Zagrebu* (7-108). Radi se o fondu što ga je osnovao zagrebački nadbiskup Franjo Šeper kako bi se olakšala izgradnja crkava u Zagrebu u drugoj polovici 20. stoljeća, budući da je broj stanovnika u Zagrebu počeo naglo rasti. Pisac je opisao društveno-političke prilike te poteškoće u gradnji i obnovi crkava u više zagrebačkih naselja od sredine 1960-ih do 1980. godine. Problem je analizirao u svjetlu crkveno-državnih odnosa s osvrtom na sporne slučajeve u pojedinim župama.